AUSTAVINDEN

ORGAN FOR VIDREK GRENDELAG

ÅRG. 12 1990 NR. 4

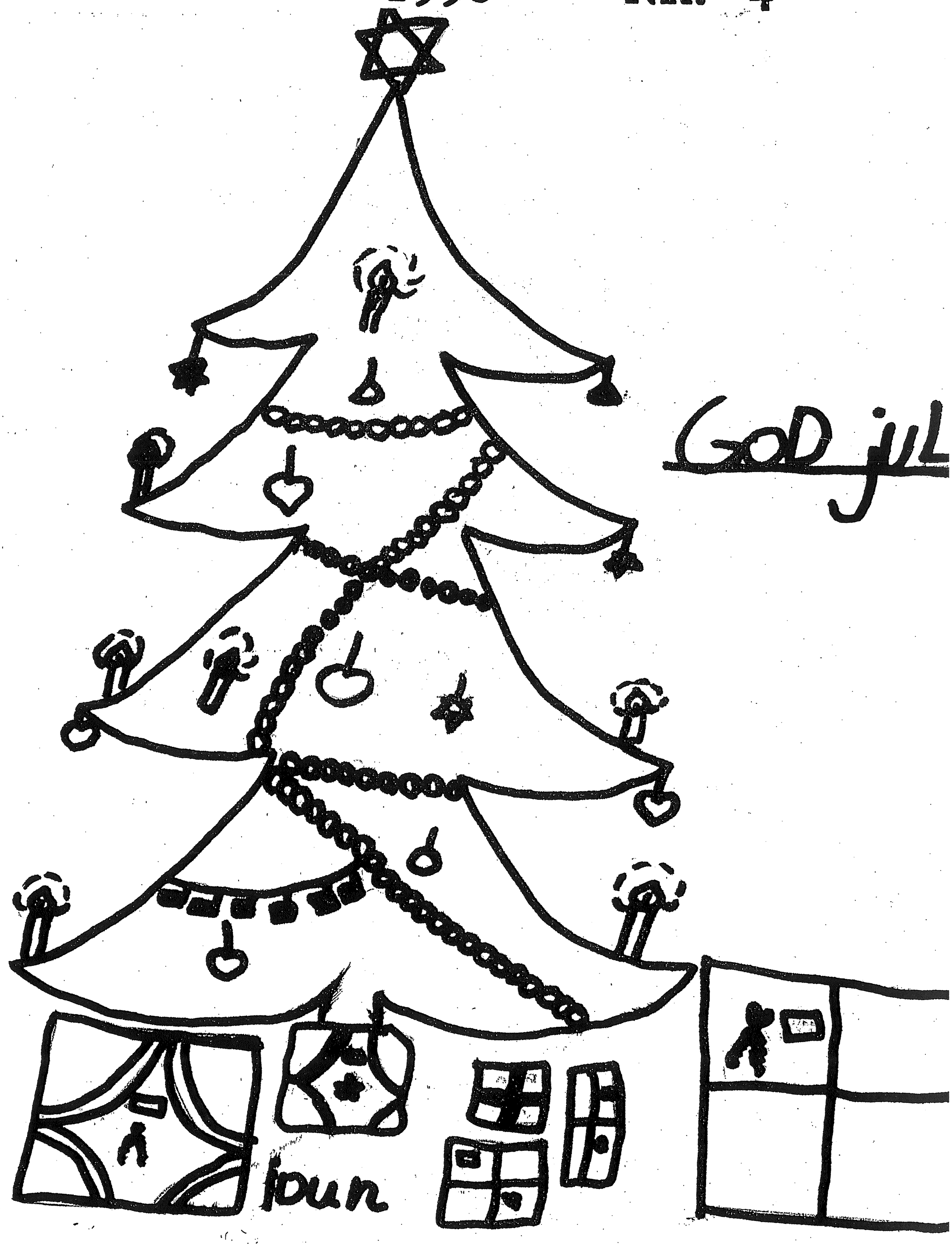

PÅ FLYTTEFOT

Anna har gjort bymenneske av seg og er flyttet inn på Solborg alderspensjonat, og er å treffe på hybel nr. 305. Hun vil sikkert sette pris på et besøk.

UHELDIG SJÅFØR

Tidligere så skrev vi at Terje i Røssåsen hadde fått den ettertrakta lappen. Dessverre så var det en dag at føret ikke var på hans side, heldigvis så gikk det bra med han Terje selv, men bilen får nok en "legeregning" får den er på veien igjen.

POSTKASSER

Her for en tid tilbake så søkte vi postmesteren i Narvik om å få flytte postkassen til øversiden av veien for oss som bor der. Vi fikk beskjed om å vente til veien var utbedret og dette skjedde heldigvis nå i høst, så nå kan både unge og gamle hente posten trygt.

Er det noen som har POTETGREIP stående i fjøs eller kjeller? Vi skulle gjerne ha kjøpt to stykker for å bruke i stallen. De er fine til å fjerne hestepærer med, så strøet blir liggende igjen. Har du stående?

Ring tlf.: 59642 - Toril.

Takk for sist....

AUSTAVINDENS JULENUMMER

Ja, så var jula her igjen og vi har prøvd å få til et julenummer. Det er vanskelig å hente stoff i løse lufta, men vi tror det gikk bra til slutt, fikk jo hjelp etter å ha pratet med litt folk rundt omkring.

Året 1990 er hell og det er på tide å tenke litt på neste års valg.
Valgkomiteen vil jo gjerne ha et lite vink fra de som sitter i de forskjellige gruppene om de ønsker å være med fremdeles eller ikke. Valgkomiteens medlemmer er Monica Østermann, Gaute Eidissen og Harry Johansen, vara. er Gunn Larsen.

Redaksjonen vil ønske alle Austavindens lesere en

RIKTIG GOD JUL OG ET GODT NYTTÅR. Anita

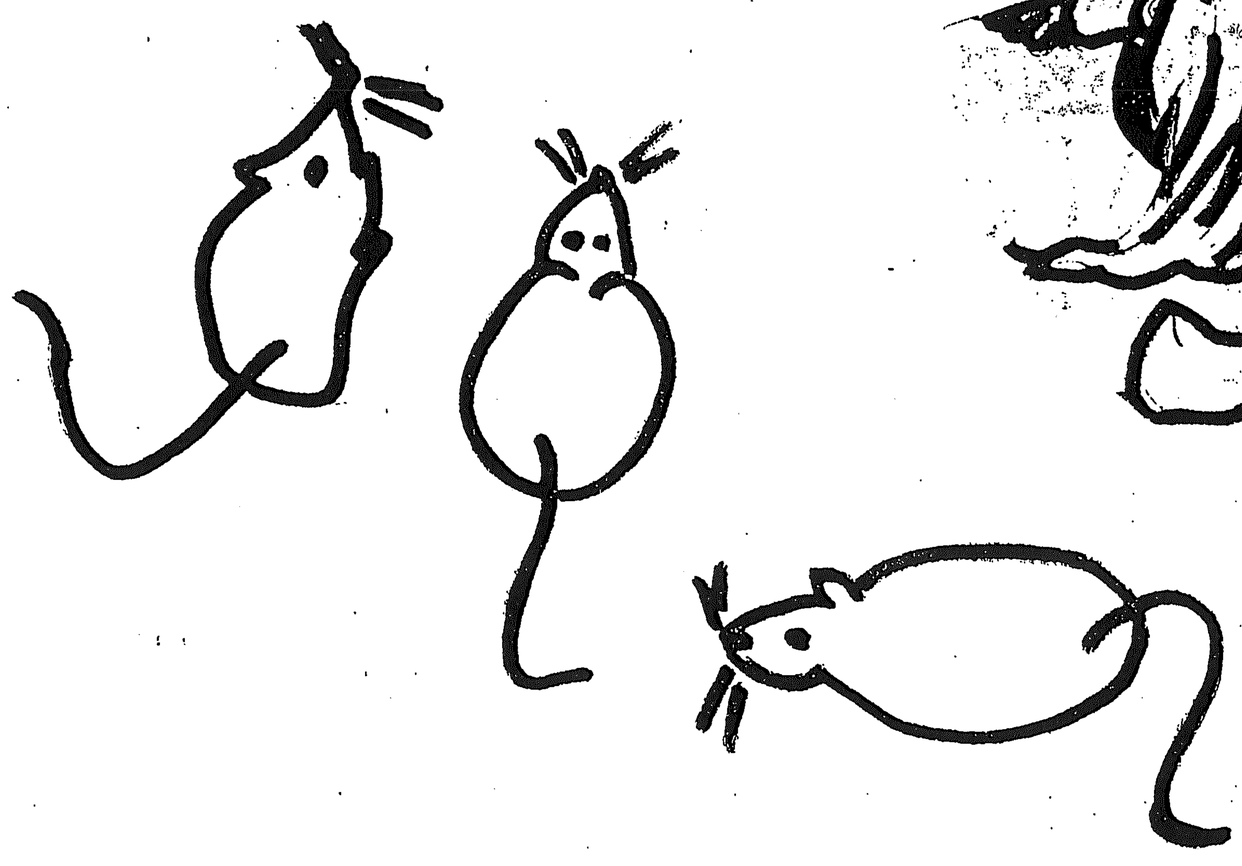

Adventa

Ja, så var adventa her igjen, og jeg synes ikke det er så forferdelig lenge siden sist. Årene går jammen fort, eller er det bare at en selv blir eldre.
Det er iallefall en koselig tid, alle har det mer eller mindre travelt, men ser allikevel rolige ut.
Det vaskes, bakes og lages julegaver og opp i alt dette har mange allikvel tid til å gå på besøk.
Det snakkes om julegaver, kakesorter, juleklær og om juleskikker.
Det finnes mange forskjellige skikker selv i ei lita bygd som vår og det er jo litt spennende.
HJemme hos oss bruker vi julaften å ha lutefisk til middag, litt tidlig på dagen, slik at når jula ringes inn er vi ferdig med middagsmaset. Da koker vi ettermiddagskaffe og smaker på julebaksten. Ribba gjemmer vi til 1. juledag, mens i nabo-huset har de kanskje en helt annen skikk.

Ungene synes adventa er fin med ei luka mindre på kalenderen for hver dag, jula nærmer seg med raske skritt. Det begynner å bli litt hysj-hysj omkring og det er ferdig pakket julegaver å se enkelte steder. Spennende dager.

Noen dager før jul kommer adresselista fram og nå skal julekortene skrives. Jeg vet ikke hvor gammel denne skikken er eller hvor den kommer fra, men det er koselig å høre fra kjente i nord og sør.
Dessverre så står det bare god jul på noen kort, og det er litt trasig, det kunne iallefall stå at : jeg har det bare bra.

På radioen spilles det julesanger og hvis ikke snøen er kommet alt så blir en veldig opptatt av værmelding og er det noen små snøfnugg i lufta er det stor stas.

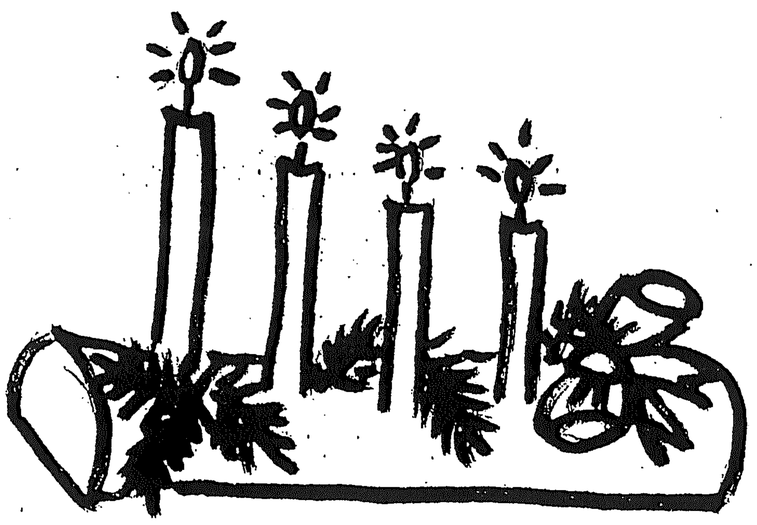

Dagene går veldig fort og mange får for få dager, men allikevel når den 24 desember kommer så er det jul i alle de norske hjem. Har aldri hørt at ikke noen ble ferdige.

De voksne er kanskje trette og slitne, og ungene er utålmodig og nnen har kanskje feber for nå er endelig den store dagen de har ventet så lenge på endelig kommet, og så må de enda vente noen timer til. Helt forferdelig.

Alle får nå noen fine dager hvor de kan slappe av på og treffe famile og venner

HA EN RIKTIG GOD JUL ALLE SAMMEN

Anita

JULETREFEST.

VI SAMLER OSS TIL JULETREFEST PÅ GRENDEHUSET

FREDAG 28. DES. -4. JULEDAG

KL. 1730

Ta med et fat med noe å spise, og glem ikke nissepakke til de som tror på julenissen.

Vi koker kaffe og spanderer brus på barna.

Velkommen!

Hilsen styret i Vidrek Grendelag.

Nytt fra grendelaget

Det har vært tynt med stoff fra styret til Austavinden dette året,så jeg får rette litt på det i julenummeret, årets siste utgave.

Det som har skjedd sist i regi av Grendelaget,er julebasaren.Vi starta opp kl.1100 på lørdag,og da var kaffen og gevinstene på plass.Vær og føre var ikke det beste,og med basarer både på Ankenes og i Ballangen,ble ikke besøket fra folk utenom bygda noe å skryte av.Det kom kanskje 15 personer med smått og stort,men som gjorde sitt til at loddskrivere og kafévert hadde noe å gjøre.

Folket i bygda har gjort en kjempejobb med å bake kaker og pølsebrød,og sist men aller viktigst,sørget for at vi hadde gevinster å lodde ut.Vi hadde 26 gevinster på bøkene, trommelen gikk stort sett hele dagen,og åresalget gikk over flere omganger.Plastposene som ungene samla trommelgevinster i,ble større og større,så vinnerlykke hadde de fleste.På gevinstlista står det Vidreknavn på de fleste vinnerloddan,men så var de gode loddkjøpere også.

Det viser seg at inntekta ble på kr.7400,ca.(netto).Det var over all forventning,besøkstallet tatt i betraktning.

TAKK FOR INNSATSEN.

Den 21.oktober laget vi i stand søndagskafe med ny vri. Vi ville prøve om det smakte like godt med ettermiddagskaffe på grendehuset,som det tidligere hadde gjort på formiddagen.Det så ikke verre ut,nei.Kafeen ble like godt besøkt,og varme vaffler med rømme og jordbær,bløte kaker og boller fikk bein og gå på.Før har vi hatt åpent mellom kl.12-14,og nu mellom kl.17-19,så hvem vet,vi ender kanskje opp med nattkafe?

Det viser seg iallefall at to timers åpningstid holder, for da kommer folk noenlunde"på likt",og får seg en prat med naboan.

Vi har hatt en del styremøter,men det har Stein oversikten over,og det neste vi engasjerer oss i,er juletrefesten.
Vi ønsker både små og store velkommen til den,og nærmere beskjed finner dere i egen annonse.
Da vil jeg ønske alle lesere av Austavinden en riktig GOD JUL,og et GODT NYTTÅR;---
og så sees vi på julefesten i romjula.

HILSEN STYRET I VIDREK GRENDELAG.

Tone.

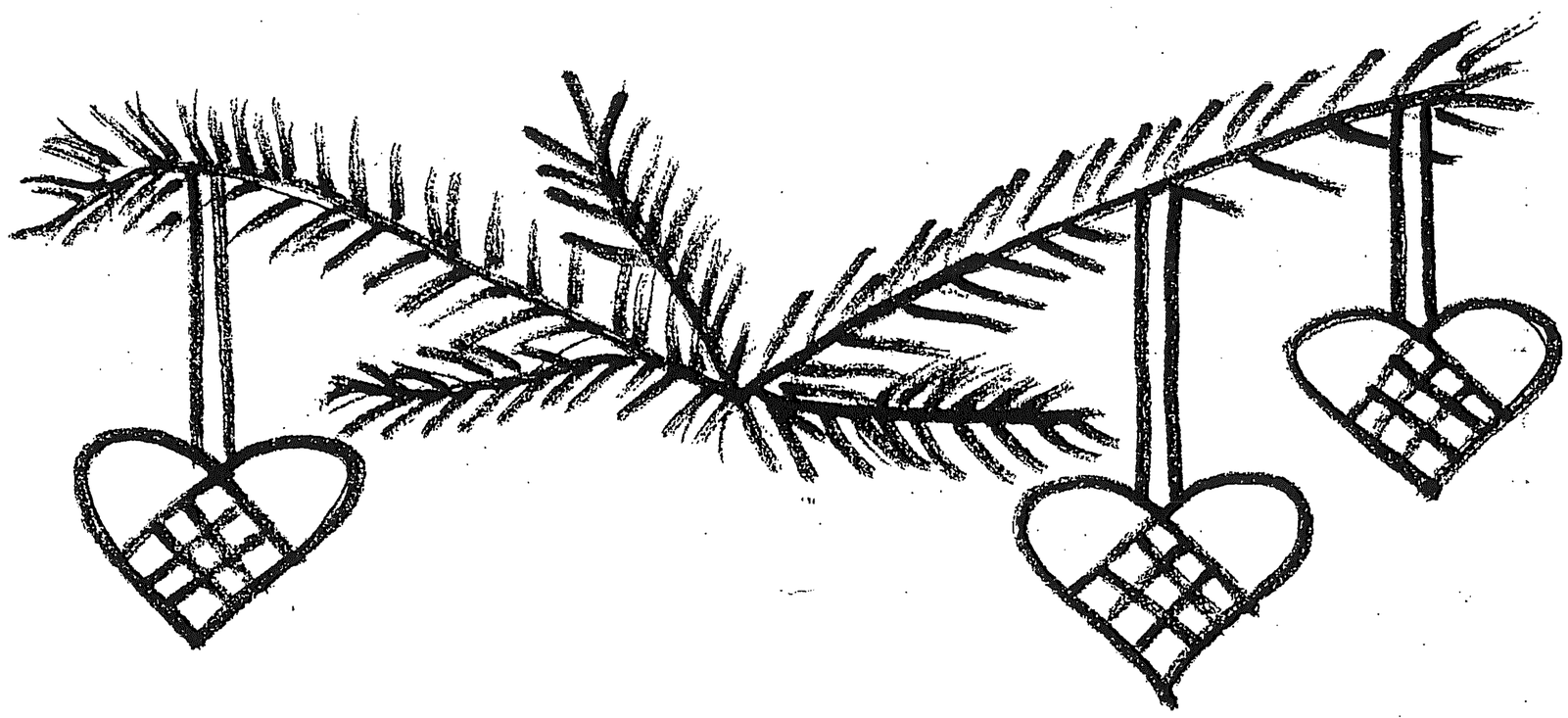

S. THORSTENSEN A/S

Postboks 133 8540 BALLANGEN

Telefon 28129 - 28700

BYGNINGSARTIKLER
FARGEHANDEL
RØRHANDEL

Gode tilbud nå som før!

TREKNINGSLISTE

Gevinst-nummer.		Navn:
1.	Jule-gardiner + duker	Gunnar Hansen, Vidrek
2.	Tårnkake	Anne Berit Eidissen, Vidrek
3.	Kjøkkengardiner	Agnes Pettersen, Vidrek
4.	4 julebroderier	Gerd Røssås, Vidrek
5.	Lekebil	Ruth B. Hansen, Vidrek
6.	Juleduk	Roald Danielsen, Forså
7.	Lita matte	Bente Fosslund
8.	Dukke	Nils Dahl, Vidrek
9.	Juleduk	Fam. Jørgen Kongsbakk, Vidrek
10.	Dessertskåler	Inger Johanne Nilsen Schille
11.	Veske	Fam. K. Mathisen, Skarberget
12.	Adventstake	Tomas Nyborg
13.	Sengesett	Lars Flønes Ravn, Vidrek
14.	Lakenpose	Olga og Nils Dahl, Vidrek
15.	Glass	Roald Danielsen m/fam., Vidrek
16.	Juletre	Fam. Jan Røssås, Vidrek
17.	Juletre	Torfinn Larsen, Vidrek
18.	25 kg gulrøtter	Brynjan Larsen, Vidrek
19.	25 kg gulrøtter	Håkon Ravn, Vidrek
20.	Herrestilongs	Finn Roald Antonsen, Beisfjord
21.	Flanellslaken + putetrekk	Jørn Eilertsen, Vidrek
22.	Matte	Kitty og Arne Johansen
23.	Dongeribukse	Hanne Hansen, Vidrek
24.	Rund duk	Vigdis Gjerstad, Skjomnes
25.	Kjøkkensett	Ruth B. Hansen, Vidrek
26.	Strikka duk	Terje Erikstad, Lødingen
27.	Blomst	Magda Olsen, Vidrek

Kafé

Søndag 21 oktober var det kafe på Grendehuset og det enda sola omtrent var helt borte, vi så bare skinnet av den.
Det vanlige her i bygda har jo vært at vi har hatt kafe når sola har kommet tilbake i februar-mars etter en lang og mørk vinter.
Nå snudde grendelagsstyret på "flisa" og det var riktig koselig å drikke ettermidagskaffe på grendehuset i oktober.
Det var bra oppmøte av bygdefolket og en masse unger.
Når alle ungene samles sånn så er det virkelig en bra flokk og mange hoder som er jevnhøge. Hadde det vært opp til ungene så hadde de nok kunne møttes på grendehuset til stadighet.

Vi fikk iallefall alle sammen i oss ettermidagskaffen og en masse gode kaker til, mye bedre utvalg enn hva den enkelte hadde hjemme, det tror jeg at jeg tør vedde på.

Anita

Vi hjelper deg med julebaksten!

Myklevold & Sønner

Telefon 28555 - 28126
8540 BALLANGEN

Det vokser og gror....

Ja, så var den vanskelige tiden her igjen, mange plantefolks store skrekk.
Det er nå det er om å være flinke med både vann og lys, dvs. vær sparsom med vannet og raus med lyset.
Å bedømme dette ut fra hver enkelt plante er svært vanskelig, det beste er å løfte hele jordklumpen opp av potta, da først ser en om hele jordklumpen er tørr.
Plantene vil jo helst ha vann fra skåla slik at røttene må trekke ned for å hente opp vannet, det er jo det som er naturlig for plantene i "vill" tilstand, men de må bli vant til dette fra de blir satt i jorda som små stiklinger.

Dusj plantene gjerne hver dag, de aller fleste har alt for tørr stueluft og da tørker gjerne bladene ut på plantene.
De som er lodne i bladene og har blomster bør en ikke dusje uten å skjerme blomstene, slik at de ikke får brune flekker.

Plantene har hviletid nå så vi tar et opphold med gjødslingen, unntatt hos de som blomstrer, de må nok få litt næring.

De aller fleste går vel til anskaffelse av en eller annen sort av de tradisjonelle juleblomstene våre og husk da:

JULESTJERNE vil ha mye lys, stuetemperatur og liker ikke trekk.
Den må holdes jevnt fuktig, ikke kliss våt-ikke tørr, vannes med lunkent vann og gis litt gjødsel av og til.

JULEGLEDER vil også ha godt med lys, men kan med fordel settes en plass der det litt kjørligere f.eks. i en gang.
Visne blomster plukkes bort etterhvert og planten kan med fordel støttes opp med blomsterpinner. Planten kan bli tørr mellom hver vanning, men må ikke tørke. Vil også gjerne ha litt gjødsel.

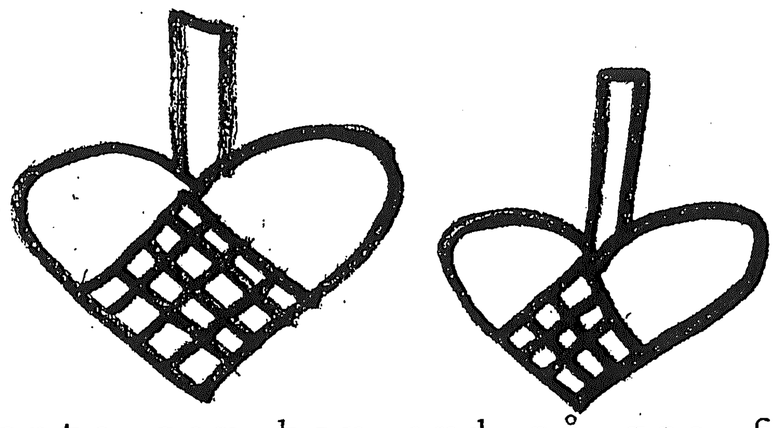

AZALEA er en plante som har ord på seg for å være vanskelig og blir dermed ikke brukt så mye. Planten er nydelig, men trenger litt omtanke i våre varme og tørre stuer.
Den må aldri bli tørr og slett ikke tørke. Liker at jorden er sur og vil dermed ikke ha gjødsel før etter blomstring en gang ut på våren i april. Er glad i å bli dusjet, da vil blomsterknoppene ha lettere for å åpne seg, men skjerme blomstene ellers blir de flekkete og brune.

SVIBLENE hører også julen til med sin nydelige lukt. Dessverre så er det mange som er allergiske mot dem, men det er det jo ikke noe å gjøre med. Sviblene vil også gjerne ha litt vann og er du flink og setter dem kjørlig om natten vil de holde seg fine lenge.

Oppi julen hører også frukten med, men det setter ikke plantene noe særlig pris på. Sett iallefall ikke fruktfatet og juleblomstene på samme bord.
Juletreet må også få litt vann og gjerne med holdbarhetsmiddel i.

Når julen er over så er det å begynne å tenke på våren, noen begynner kanskje allerede i romjula å se i de nye frøkatalogene. Og det er jo godt å ha noe lyst og varmt å se fram til i denne mørke tiden.

Husk at rikelig med lys gir trivsel. Anita

JULEFORBEREDELSER FOR EI STUND SIDA.

Eldre kvinner og menn sier ofte: "Ka fikk vi av verdi i åran etter krigen?" Jeg blei født på den tida, - og da er vel forklaringa god nok.

Juleforberedelsene begynte jeg ganske tidlig å delta i, - og fikk med meg det meste. Det var ikke slik som nå at juleutstillingene i butikkene begynte i oktober og satte juletanker i sving. Men i heimhusan måtte de begynte planlegginga tidlig om alt skulle klaffe til jula.

Om de ikke hadde kjøpstoff til nyklean til jul, så måtte de veve. Daførst kunne det lages nykjole til småjentene og langbukse til gluntan. Jeg husker enda godt en kjole som mamma vevde stoff til og farga rød. Jeg følte meg veldig fin med hekla krage og kvite perleknapper. Men et skår i gleden var at den farga av en smule - og det som verre var,- han klødde ulite. Dongeribukse var ukjente plagg, - og slett ikke til anna enn slorvebruk. Ho Fine begynte på seinhausten sin runde gårdmella å sy til små og store. Symaskinan var handdreven og sydde bare rettsøm, så det var mange timers handsøm på hvert plagg. Men ho fikk dte unna. Det var så men ikke bare småplagg, men både kåper og dresser gikk gjennom hennes hender.

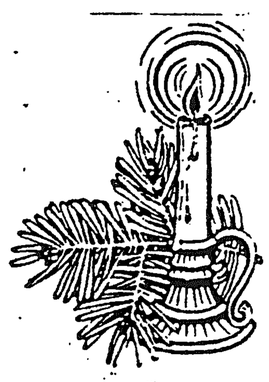

Allerede på høsten når sauleitinga var over og de grusomme slaktedagan gikk av stabelen rundt om på gårdan, blei planan lagt for julerulla, saltkjøttet og spekekjøttlåran til jul.
Det var det staseligste kjøttet som skulle være julemat.
Da jeg var på mitt nest yngste hadde de fleste omkring gris, og da blei syltaflesket også egenprodusert.

En skikk som ikke bare fulgte med jula var når men hadde nyslakt, så gav vi "en smak" til slekt omkring i bygda og byen.
Fryseboks var ikke oppfunnen heromkring, men kjøtt-tynna med saltlake fann man på alle stabburan. Ferskkjøtt hadde vi en "intensivperiode" om høsten og hermetisert for seinere bruk. Selvsagt ble det ikke samme smaken av det, men det var "gomat" og sjelden kost, så det fulgte helgestemning med det. Flere sorter påleggspølse laga de også + blodpølsa og lungemos. Et stort fremskritt var det når plsepapiret kom i handelen. Det var jo et forferdelig arbeid med alt som fulgte pølselaginga før den tid.

Akkurat med den slags julestrid var jeg ikke videre frempå, - men årvisst hadde jeg mitt program. I oktober/november skreiv jeg etter julekort og gikk gårdmella og solgte. Det strauk gjerne med fleire ettermiddager før alle nabogårdene var besøkt.
Nærmere jul var det ny runde for å slege julehefter. Det var mange av det slaget, og vi gikk gjerne fleire unger med hvert sitt slag. De faste hver jul som vi bygge på var Glimt fra India, Magne, Norsk Barneblad, Kristelig Familieblad, Samenes venn, Fiskernes Venn, Santalklokken, Kom og Se, Jul i Bardu, Jul i Bygda og mulig noen flere. Prisen var den tida fra 5 til 10 kroner, og det var stor kjøpelyst hos de fleste. Noen kroner fikk vi jo for salget, og de kom jo godt med da også.
Jeg har så mange gode minner fra de turene og de ønsker jeg å bevare. Det var mange gamle på gårdan og vi ungene fikk god kontakt med dem når vi gikk slik og solgte forskjellig gjennom året. På loftet i Røssåsen bodde han Benoni, og han hadde alltid god tid for oss ungan og fortalte skrøner. På Skoglund var det oppom til hos Antonie, - hvem husker ikke det hvite håret i bølger? - jeg ønska det kunne bli mitt. Ho hadde alltid noe å by oss på, eller stikke i handa når vi gikk. Alltid var heklinga framme og det måtte bli mange kilometer av alt hun laga. Konstanse kjente vi ungene godt, for ho leda jo barneforeninga Nordlys i alle år. Ho Kjersn i littestua si og seinere nyhuset, hadde så gode sukkerkavringa som var heimbakt. Trur ikkje det hendte en gikk tomhendt fra henne. Det var koselig hos de gamle da og, de fór ikke så ofte "ut i bygda" slik jeg husker dem. De yngre på gården henta jo posten og varer på butikken hos han KOngsbakk. Krøkbærneset var liksom et skille av bygda den tida. Vi forserte ikke Manndalen meir enn høgst nødvemdig. Den var jo det svartaste vi viste om.
På Indregård var hos Tina i si lille stue. Ho var jo godt vant med ungan i alle aldre og de travle hendene hennes produserte mange par votta til vinterbruket. "Tante" Fine var jeg jo nesten daglig i kontakt med, ettersom Grete og jeg delte mye tid sammen. Jeg fikk jo også dele gleden når ho sydde klea til dukkene og den klekofferten som Grete sine dukker hadde, ja, den var ikke liten og enkelknept.
Hos ho Agnes og han Deberg tilbragte jeg mange ettermiddagskaffestunder. Jeg hadde visst litt ekstra fordeler der, - og gjett om jeg tok imot. Hver postdag - og det var 3 ganger i vekka - gikk jeg med posten til dem, og 25-øringen var sikker hver en gang. Trur kanskje jeg hadde ekstra goder hos dem på så mange vis - og jeg nytte deres godhet.

Det var gjerne 2-3 generasjoner i alle husan og mye godkaker blei laga overalt. God kakelukt var det hos alle og smaksprøva blei vi ungan bydd, - og hvem lurer på om vi tok med tilbudan?
Når en hadde repetert noen års disse "salgsrundan", kjente en godt til hvem som hadde de mest velsmakende i sortementet. Det kunne nok hende en ikke gjorde salget ferdig i en runde, men delte det på flere ganger.

Smågodt var ikke så dagligdags da jeg var lita. Ei strimle kokesjokolade eller noen rosiner i et matpapir var storveies. Til jul kunne det vanke litt mere avanserte koseeri med fargerike papir. På frukten var det også fine innpakninger og disse papirene måtte strykes og så la vi dem i esker. Alt jeg fikk i desember måned av "slekkeri" sparte jeg i ei skoeske og det var julegodtan mine - berga det heilt for meg sjøl, for han bror min likte ikke sånt søtt.

For det meste blei julestrevet gjort av kvinnfolkan, men juleveden og juletreet hadde de sterke karan ansvaret for. Det var slett ikke uvanlig at juletrean måtte flikkes med å borre inn greine dersom de var undermåls på ei sida - slik de fleste er nå på salg. Alle hadde skog sjøl og hogg sine tre i - og vi ongan var med å såg på sorten.
I alle hus var det rundvask - eller i hvert fall storvask - fra loft til kjeller. Om ikke mattene var nyvevd, så i alle fall grundig vaska og frossen tørr, da blei det best resultat i fargeprakten. Aller helst måtte kjøkkengolvet males og vi bodde provisorisk i stua noen dager.

I de nærmaste husan var vi ongan sendt ærend og låne eller skaffe igjen småting i hverdagen, så der var vi godt kjent. Det blei litt anna når vi kom på ytterkanten av bygda. Som regel gikk salgsgrensen hos Gyda og Karl på Brubakken. Der var det alltid så stille og de hadde ei klokke på hånddukhylla som gikk så høgt, - og en alvårslig stor mons som satt på en stol som et familiemedlem. Dessuten hadde de en nesten kvit hest og sluffa. I juletida brukte de dombjelle på hesten. Tenk den stemninga det skapte når vi hørte den vakre klangen langs veien - gjerne i månedskinnskvelder. Det fantes jo ikke lys langs veien, så månen var det eneste opplyste vi var vant med.

På skolen var det enorme forberedelser til jul. Lærerinna - Elisabeth - var et unikum når det gjaldt å få i sving på underholdninga til julefesten. Alle elevene var med og det var reine teaterfremførelse med både konger, lensmenn, doktor og heimføing.

Klasserommet romma knapt alle tilskuerne og stemninga var på topp. Brus var ikke på menyen den tida, men kakao smakte bra enten heimkokt og blanda sammen eller nykokt på skolen. Når det var julefest, var alt ganbart til stede. - Og nissen han kom da som nå på festen.

Mange flere av de snille gamle i nabostuene kunne jeg tatt frem i tankene, - men en spesiell var han Gammel-Edvard i Mellastua. Han var jo en 90-åring allerede da jeg lærte han å kjenne. Døvstum var han, men han kommuniserte med oss allikevel. Husker at på kjøkkenbenken hans stod en lysestake og han tente lys og bad meg lege et stykke fra julehefta han kjøpte. Han hørte jo ikke, men han fulgte sjøl med i bladet og smilte så godt når det var noe artig. Kunne flire så hjertelig. Brukte alltid å følge med ut i bislags-døra når jeg gikk heim, og vinka farvel så lenge jeg så han.

En skikk som var ufravikelig mens vi var unga, - ingen viste seg utfør dør 1. juledag. Det var kun vedbæring og fjøsstell som var tillatt. I fjøsen hadde vi også pynta til jul med barkvister og det vanka alltid noe ekstra godt i matveien til dyran også.

Julastrida var ei strevsom - men glad tid. De faste sortan med småkaker som goro, fattigmann, smultringer, serinakaker, sprutbakkels, kokosmakroner, pepperkaker og sikker fleire, var det ingen som unnlot å ha i huset. Årvisst var det også med julebrød med rosiner og sukat og selvsagt litt ekstra gode brød.

Det kunne kanskje virke overdådig med alt de styra med til jul, - mens i dag er det et haubry å finne ut hva som kan være en raritet ettersom vi har "julemat" hver dag. Jula var mere høytid og fredfull og de fant hygga med alt de hadde tilberedt. Kanskje vi også burde ta oss tid til det?

Så ønsker jeg alle mine naboer og kejnte ei gledelig julehelg og alt godt for alle i det nye året!

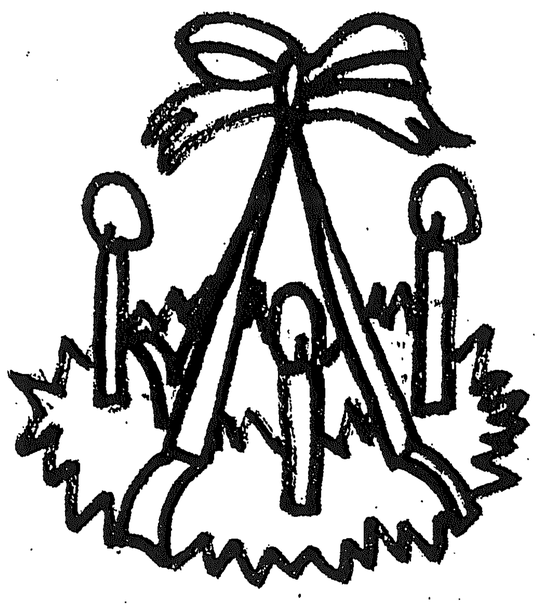

Turer i skog og mark

Nå i høst er jeg blitt en slags husmor på heltid og har dermed fått tid til mye som ellers en så vidt har tid til å tenke på. Hver dag har jeg midt på dagen tatt meg en tur opp kirkegårdsveien for så å gå opp til Hammarstuhaugen, Kråbakkan eller bare rundt omkring Banmyra.
Jeg har fulgt med i naturen sin gang fra dag til dag siden tidlig i oktober, men idag snør og fykk det slik at jeg kun har hentet posten.
Har sett en masse fine fugler, noen kjente og andre helt ukjente for meg. Tror jeg får gå til innkjøp av en fuglebok for det er litt ergelig ikke å kjenne alle fuglene som omgir oss.
Ett par ganger har jeg sett flaggspett og den er jo nydelig med sin røde farge, og ofte har jeg hørt bankingen fra den.

Ekorn har jeg sett, ett grått et, så det var nok litt opp i årene. Fikk ordentlig kontakt med det, for når jeg smattet til det, så stoppet det opp og så på meg. Det hele endte med at det var jeg som trakk meg unna til slutt.

Spor etter hare og rev har det også vært mye av, spesielt da det ble sporsnø. Så selv om det ikke er så ofte en får se dyrene så er de nok der og ser oss.

Jeg har riktig storkoset meg på disse daglige utfluktene mine, enkelte dager har jeg hatt følge av Anne-Berit og ungene våre. Hvis det nå skal bli mye snø denne vinteren som hvis nok en eller annen værprofet har spådd, hva i all verden skal jeg ta meg til da?
Det å gå etter veien er ikke det samme og da får en alltid vinden i fjeset den en eller den andre veien. I skogen er det alltid lundt og stille. Nei, jeg får sette min lit til at det blir lite snø eller skareføre slik at jeg kan få noen små turer iallefall.

Har alltid vært glad i vinteren og spesielt det å kunne gå på ski, men akkurat det blir det vel så som så med i år.

Får kanskje se fram til våren, den er jo ikke så veldig langt unna.

Anita

PÅ REISE I MELLOMAMERIKA

Dei siste 4 åra har det falt i min lodd å være prosjektmedarbeidar i Norsk Lærarlag for dei hjelpeprosjekta lærarlaget har med lærarfagforeninger i 8 land i Sør- og Mellomamerika. Prosjekta består i at norske lærarar samlar inn pengar til støtte for lærar-fagrørsla derover, ettersom dei har store problem med å fungere fordi dei blir så kraftig motarbeidd og forfølgt av myndighetene. Vi får også ein god del støtte frå NORAD til dette arbeidet.

Jobben min er dels å halde kontakten med dei latinamerikanske kollegaene våre. Det gjer eg pr. telefon, telefax og brev, på ein kontordag i veka, heime i bestemorstua. Men personleg kontakt trengs også, og dertor reiser eg to turar over kvart år, ein til Sør- og ein til Mellomamerika, for å diskutere nye og gamle prosjekt, løyse problem som oppstår, og ikkje minst å få regnskapsføring og rapportering til å fungere som NORAD Og Riksrevisjonen krev det. Samtidig får eg høve til å sette meg inn i forholda i skolesektoren i dei forskjellige landa, for når eg er tilbake i Norge, er oppgåva å informere norske lærarar om situasjonen.

I haust besøkte eg samarbeidslanda våre i Mellomamerika. Dei slit alle med hard forfølging, særlig i Guatemala, El Salvador og Honduras, men etter valet i Nicaragua har dei fått store problem, dei og. Etter kvart er eg blitt kjend med folka, og eg må seie eg har respekt for det arbeidet dei utfører, mange av dei med livet som innsats. I Guatemala tar såkalla "dødsskvadronar" (smågrupper av politi- eller militærfolk som kidnappar og drep motstandarar i nattas mulm og mørke) livet av fleire hundre faglige leiarar kvart år. I år er 4 lærarar drepne. I El Salvador er det borgarkrig, og svært mange av dei eg møter har misst barn eller ektemakar i krigen. Stort sett stør alle eg møter i folkelige organisasjonar opprørsgeriljaen, og dei seier at dei har ikkje noe val når eg spør om dei ikkje er redde. "Vi har ingen ting å miste, så vi må berre stå på", er omkvedet. Men når ein blir presentert for eit menneske i El Salvador, er det er nesten så ein ikkje vågar å stille dei vanlige spørsmåla om familie og barn.

I Honduras har militæret sett inn sine eigne folk og har overtatt alle rettighetene til lærar-fagforeninga. Men nesten alle lærarar følgjer ei "ulovlig" leiing dei sjølv har valgt (og som Norsk Lærarlag stør). I 8 år har lærarane i Honduras kjempa for å få tilbake kontrollen over fagforeninga si.

Sammenligna med åra før var det i Nicaragua eg såg den største forverringa i år. I fjor, under sandinststyret, var det nok smalhans og store vanskar i økonomien. Men i år, etter Violeta Chamorro sin valsiger, var det blitt direkte naud og svolt å sjå. Gateprostitusjonen, som eg ikkje har sett tidligare i Nicaragua, florerte no i Managua. Overalt var det kommen tiggarar. Jamvel på riksvegane sto det folk og spente eit tau over vegen for å stoppe bilane og tigge til mat.

Men nauda i Nicaragua tar også andre former. Vi besøkte den vesle fiskarbyen Bluefields. Byen vart rasert under ein tropisk storm i 1988, og vi skal være med og bygge ein barnehage for lærarane der. Folk bodde i provisoriske rønner eller skeivblåste hus. Då var det bittert å sjå at kubanske hjelpearbeidarar etter valet

hadde måtta forlate eit prosjekt med bygging av 1000 hus etter berre å ha fullført vel 180.

NORAD har bygd ein rekefabrikk i Bluefields, og den såg heilt fin ut. (Ein av dei nye vannjet-båtane frå NAMEK heldt til i byen, og han blei brukt til å frakte arbeidarane ut til fabrikken over den grunne elveosen). Meininga var at rekefabrikken skulle drives som fiskarsamvirke. Men no krev regjeringa at han skal drives som privat bedrift, og dermed er det uvisst korsen det går.

Arbeidsløysa i Bluefields er oppe i 40-50%, og trygd er det dårlig med. Korsen folk overlever går over min forstand. For samtidig er prisane gått voldsomt opp. Mais og ris kosta det dobbelte av i fjor, 7 kr. kiloen. Eit matmåltid vi spiste i fjor for 10 kr., kosta no 25 kr.

Då skal ein ikkje undres over det som hende då vi skulle reise med leigd motorbåt oppover elva, Rio Escondido, til byen Ramas. Då vi var vel komen ombord, ville båtkaren ha betalinga på forskudd, og det var greit. Men så svinga han inn til land og ga pengane til kompisen sin på kaia. Så sa han til oss at vi burde gjømme pengane våre, i bunnen av båten eller i skoane. "Korfor det?" spurte vi. "Jo, i går blei 3 av motorbåtane her stoppa av røvarar oppe i elva, folk som ikkje har mat og som prøver å livberge seg med å rane ferdafolk," sa han, "så det er best å være forsiktig." Vi hadde ikkje anna valg enn å reise likevel, og turen gikk uten problem. Men det var litt selsomt å sitte med dollarane i skoen og skule mistenksomt på alle båtar vi passerte på den 6 mil lange turen på den flate, buktande elva gjennom ein regnskog som var herja av stormen for to år sidan.

Vanligvis er ikkje sjølve reisinga noe problem i Mellomamerika. Det går med fine, moderne fly mellom hovedstadane, og dei ligg så tett at det sjeldan tar over halvtimen mellom dei. I haust fekk eg likevel problem i San Salvador. Vi kom dit, 4 norske, med siste fly lørdags kveld. Til vår forskrekkelse hadde El Salvador innført visumplikt for nordmenn to veker før, og uten at noen var informert. Faktisk var det berre ei av dei tre utgangsskrankane på flyplassen som visste om endringa, og uheldigvis gikk ein av oss dit. Vi vart losa inn på eit kontor, og der satt vi då, og fekk ikkje komme inn i landet. Hellet var at ein av oss var ofisiell representant for NORAD, og han bøsa seg litt opp, klaga og parlamenterte så lenge at tryggingssjefen på flyplassen til slutt tok risken og let oss passere, etter vel ein times venting. Men vi måtte høgtidelig love å ikkje gjere noe gale dei 4 dagane vi fekk være i landet. Og då vi drog på tirsdag, satt han personlig og sjekka at vi virkelig reiste.

Det går gale vegen med skolestellet i desse landa. Pengane brukes til å kjøpe meir våpen, og skolane bryr styresmaktene seg lite om. Klassar med 60-100 ungar er vanlig. Skolebøker er ofte mangelvare. Ein kan tenke seg ka slags læring det blir under slike forhold. Analfabetismen veks no i dei fleste landa. Og lærarane er elendig betalte, frå 400-700 kr. månaden. Derfor må dei ha ein eller to jobbar ved sida for å brødfø seg, og då blir det inga tid til førebuing og planlegging. Den handsrekkinga vi norske lærarar kan gje dei, kjem derfor svært godt med. Så eg regnar meg som priviligert som har fått den gode rollen å formidle hjelp så dei kan kjempe for bedre kår og bedre skole.

Martin Indregard

DEN BITTELILLE NISSEN,
som våkner til livet hver jul.

Hei alle små og store! Tenk at det er jul igjen! Vi har sovet veldig lenge, men ikke så lenge som vi brukte å sove før, for vi har jo en liten nissegutt her i nissehytta, og han hadde ikke så veldig lyst å sove så mye. Han ville heller være oppe å leke med alle de fine lekene sine, og så er han blitt så godvenn med et lite ekorn som bor borti her i ei stor, fin furu. Nissegutten har samlet en hel masse grankongler som han pleier gi til det lille ekornet, og nå har de det så koselig på trappa. Ekornet spiser konglefrø, og nissegutten spiser smultringer som nissemamma har kokt i den lille, sorte gryta si, og nissepappa har vært i nisse-verkstedet sitt nesten hele dagen, for det er veldig mye å gjøre akkurat nå før jul. Han sager og spikrer og maler hele dagen, og nissegutten er også med i verkstedet, og han har fått låne en bitte-liten kniv slik at han kan lære seg å lage små ting. En dag da nissegutten satt på den lille hoggstabben og smidde på en liten klosse, syntes nissepappa at nissegutten var så stille men sam-tidig så ivrig. Han snudde og vente på den lille klossen sin hele tiden. Nissepappa måtte lure seg bort å se hva det var han drev med og var så ivrig med. Da nissegubben så hva det var, måtte han slå hendene sine sammen og si: "Nei, så flink du er! Du blir jo en ordentlig snekkernisse når du blir stor! Dette må vi gå inn å vise nissemamma!"Nissemamma blei helt forfært. Den lille nissegutten hadde smidd et søtt lite ekorn som satt og spiste på en grankongle. Det var så fint at nissemamma ville ha det til pynt i nissestua på den fineste plassen, og det var oppå skapet, der en utstoppet hare-pus sto fra før. Nissemamma sa til nissegutten og nissegubben:"Var ikke det en fin plass?" Jo, det var de enig i alle tre, og der står det lille ekornet enda.

En dag nissegubben og nissegutten våknet tidlig på morgenen, hørte de det romsterte så mye på kjøkkenet, og da de sto opp,fikk de se at nissemamma hadde kastet ut alle mattene, og døra sto åpen, og da nissemamma så at de var oppe, sa ho til dem at i dag skulle ho vaske og gjøre reint til jul, men da ble nissegubben og nisse-gutten veldig sure og i dårlig humør, for det var det verste de visste når det skulle gjøres rent til jul, for da ble det så mye rot og så kaldt inne i hytta, for både dører og vinduer sto åpne. I nisseland finnes ingen likestilling, så nissegubben tenkte stille inni seg sjøl: "Huff, det her var utrivelig". Da sa nissegubben til nissegutten at i dag skulle de to gå i vedskogen å sage ved, men da sa nissekjerringa til nissegubben at han måtte hente mere vann i

brønnen. Det var han veldig snar med, og da han kom tilbake med vannbøtta, var han snar om å finne saga og øksa og tok nissegutten på kjelken og fór inni skogen for at nissekjerringa ikke skulle få finne på mere han skulle gjøre. Nissegubben og nissegutten var veldig lenge i vedskogen den dagen. Mens de satt og hvilte seg på hver sin stubbe, kom det en mikkel-rev luskende forbi. "Nei, god dag!" sa nissegubben til reven. "Åssen står det til?" "Jo, takk. Det står bra til", svarte reven. "Revefrua holdt på å gjøre rent til jul, så han tok seg en tur ut i skogen for å finne litt julemat.""Ja samme her", sa nissegubben. "Nissekjærringa hadde kastet ut alle matter, og dører og vinduer sto åpne, så det var så utrivelig å være i hus." Og det syntes mikkel-rev også. Men mikkel-rev måtte videre, for han skulle finne julemat til seg og revefrua og to unger, og da reven gikk, sa han:"God jul!" til nissegubben og nissegutten. "Og lykke til med vedhogsten!" Og da svarte nissegubben og nissegutten i kor: "God jul, og hils revefrua og reveungene i fra nissefamilien i Brattåsen!" Og dermed rusla mikkel-rev videre inn i skogen. Nissegubben sagat, og nissegutten stablet veden på kjelken til de hadde et stort lass, og det var på tide og komme seg hjem til nissehytta, men de grudde seg for der var det jo bare rot og kaldt, men de var nødt, for det var begynt å bli mørkt. Nissen drog kjelken, og nissegutten gikk bak og skjøv. Da de hadde gått en stund, møtte de en harepus som var ute i det fine måneskinnet. "God dag," sa nissen til harepusen. "Hvor har så den karen vært i kveldinga?" "Å," svarte harepusen, "Jeg har vært hos nissefrua i Brattåsen." Da sa nissegubben: "Ja, der var det vel bare rot og mye kaldt!" "Å nei-da", svarte harepusen, "Der var det både reint og trivelig og koselig, og han hadde fått servert kålblad og gulrot, så det hadde vært svært så koselig, og hun hadde sagt at traff han en stor og en liten nisse på veien, så skulle han si at de skulle komme hjem, så skulle de få en talerken med varm, god grøt." Nissegubben og nissegutten fikk det travelt med å komme seg hjem. De glemte nesten å ønske god jul til harepusen. Harepusen hoppa glad og fornøyd videre inn i skogen. Da nissene kom hjem, og fikk se hvor fint nissekjerringa hadde gjort det, og kjente lukta av den deilige risengrynsgrøten, da blei de så hoppende glade, for nå var det så koselig, og alle tre danset i ring rundt på golvet så lenge at de datt på rompa alle tre, og der måtte de ligge å hvile en liten stund før de kunne begynne å spise på grøten, men nissegubben kunne ikke spise så veldig mye, for neste dag måtte han laste av all veden av kjelken for å få plass til julesekken sin for å gå ned til bygda med alle julegavene, og fra Brattåsen er det langt og bratt og det mye sne i år, så de måtte ha god tid. Så de er underveis.

God jul!- Jan.

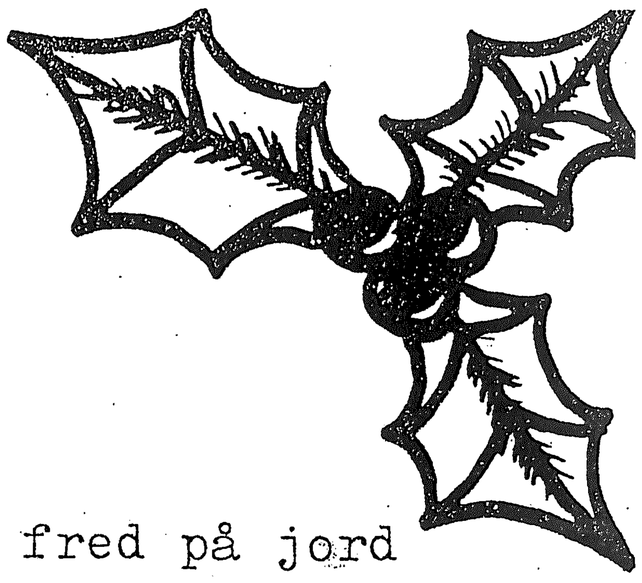

Tanker ved juletid.

Vi går mot jul. Jula med sitt milde budskap om fred på jord og menneskeverd: Et lite barn i en krybbe.

Men sjelden har vi vel gått jula i møte med slike historiske begivenheter for fredens sak menneskene (nasjonene) i mellom. Det er lenge siden vi har sett slik vilje til fred både de fleste land i Europa og stormaktene imellom. Det er et år siden mur mellom øst og vest falt, grenser er ingen hindring lenger, fredsavtale er undertegnet, og våpner blir tilintetgjorte. Folk som har levd under beinhardt diktatur og fornedrelse, har fått sin frihet. Et politisk system i øst har mislyktes og gått i oppløsning i de fleste land. Det står igjen å håpe at dyktige statsmenn kommer til "roret" i alle disse land og sammen med folket greier styre landene inn på en riktigere kurs og takle de problemer og de opprør som kommer i kjølvannet av denne nye friheten. De sitter i "nedkjørte" land med fattigdom og vanstell. La oss håpe at de greier takle problemene og det mest mulig i fredens tegn, og at de greier på lengere sikt bygge opp en bedre fremtid etter nye prinsipper - demokrati og frihet.

Russeren tildeles fredsprisen i Norge. Russerne som lenge i vesten var en fryktet stormakt mot freden. Øst og vest undertegner nedrustningsavtale for Europa og skriver fredsavtale i Paris. Den kalde krigen mellom øst og vest er slutt. Fred og demokrati skal råde. Rasøisme er forbudt, og miljøvernet skal styrkes, sier Parisavtalen.

Jula bringer fredens og forsoningens budskap til menneskene. Vi synger: "Fred på jord, fryd på jord: Jesusbarnet iblant oss bor!"

og

"Deilig er jorden".

Gid julens budskap om forsoning, fred og menneskeverd også kunne gjelde mer forskjellige folkeslag, raser og nasjoner imellom, og at det ble mindre av diktaturstyre.

Og at politikere og industriherrer ikke bare tenker kortsiktig økonomisk vinning, og at politikere går frem på en annen måte når det gjelder forurensning og istedet går effektivt inn for å verne om miljøet på jorda vår, og at alle mennesker blir mere bevisste på å gjøre sin innsats for å bevare et godt miljø på denne deilige jorden vi fikk og synger så vakkert om i denne julesangen! -

God jul!
Marit.

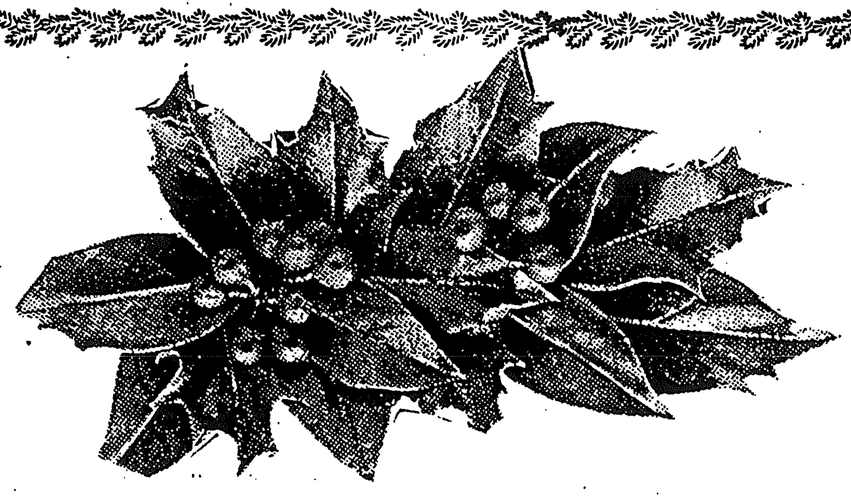

SIDENSVANS PÅ BESØK

Fint, langveisfarandes besøk fekk vi i november. Store flokkar med sidensvans feia innom og forlysta seg storveies med alt som var å finne av bær. Blankmispel sto høgt i kurs.

*

Skriftene kan fortelle at sidensvans, eller **silkestjert**, er ein spurvefugl, litt mindre enn ein stær, med brunrød kropp og kraftig hodetopp. Vengane og halespissen har sterkt gule, raude, svarte og kvite tegninger. Sidensvansen hekkar vanligvis frå Norge, gjennom Sibir, til Nordamerika. Særlig tallrik er han i Finnmark.

*

Litt spesielt for arten er at antallet varierer sterkt frå år til år, og for å finne føde streifar flokkane rundt for å leite bær. Derfor blir sidensvansen klassifisert som **invasjonsfugl**. Tradisjonen seier at slike invasjonar er spesielt store kvart tiande år.

*

Korsom er, sidensvansen var eit artig innslag i fuglelivet på gården. Berre ein klage har vi registrert: om han var snar å spise bæra på prydbuskane, var han ikkje seinare med å ekspedere miljøavfallet sitt ut igjen, og det gjekk ut over dessa til Silje og Idun. Då hjelpte det ikkje at karen briska seg med det storslåtte latinske namnet **Bombycilla garrulus** på visittkorta sine. Skit er noe ein gong skit.

„Husdyr"

Ihøst har vi som har skolebarn opplevet noe merkelig, ja, jeg tror jeg vil kalle det merkelig.
Skolen hadde akkurat startet da det første grønne brevet kom hjem.
Det er lus på Håkvik skole og vi ber om at alle blir skjekket jevnlig, brevet hadde det som hovedinnhold.
Fikk nesten panikk, lus hørte jo gamle dager til, men nei det ble sett på som et luksus problem idag pga. at folk reiser så mye omkring.
Skrekk og gru, hvordan skulle dette ende?
Dette ble det store samtaleemnet når en traff kjenninger og ikke minst når en kom i kontakt med folk i fra byen.
Det var tydelig at alle var veldig usikker på hvordan de skulle forholde seg til dette nye problemet.

Lusa kon og gikk for så og komme tilbake igjen og da begynte fortvilelsen virkelig å bre seg, skal vi aldri bli kvitt dette uønskede husdyret.
Det gikk så langt av lokalavisene tok opp problemet på første side og snakket om et sosialt problem.
Helsevesenet og skolekontoret måtte møtes på høyeste plan nå måtte noe gjøres og det fort.
En del foreldre og unger begynte å bli lei det hele og utøvet nok et ganske stort press på de ansvarlige myndigheter etter hvert.

Nytt grønt brev. Alle skulle vaske seg med anti lus sjampo med ca 4 dagers mellomrom, og et eget ark fulgte med hvis vi ville gjøre flere tiltak mot dyret. Det var alt fra lufting, badstue og frysing av klær.

Nå er alle disse tingene unnagjort så nå må vel dette udyret være ute av vårt liv for denne gang, håper det blir mange, mange år til hun dukker opp igjen.
Takk og pris så var ho ikke så veldig glad i bygda vår.

Anita

Barn & Ungdomssider

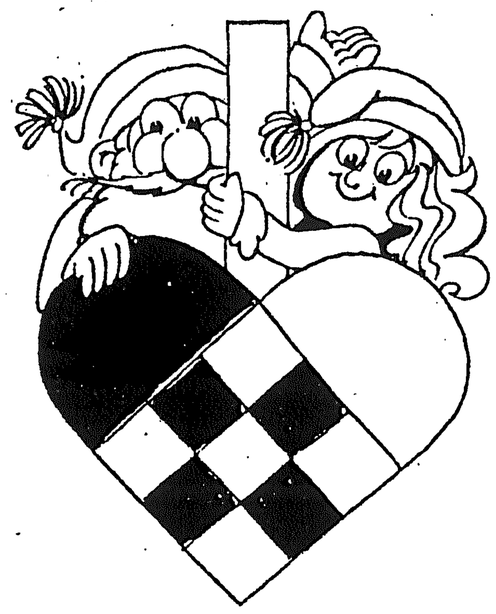

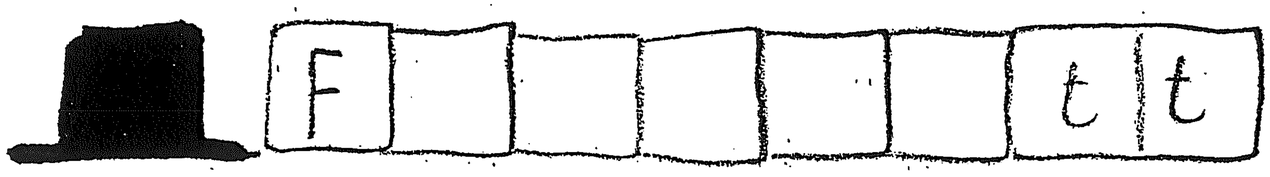

ldun

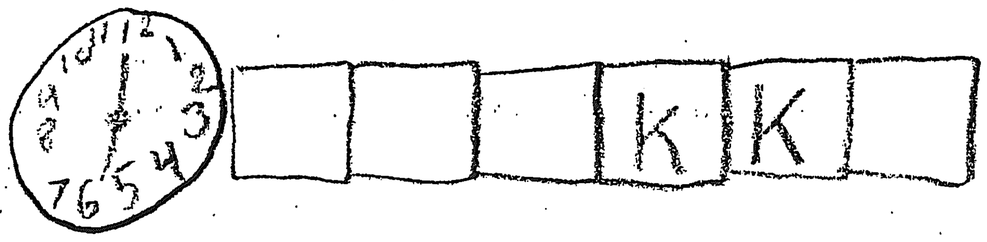

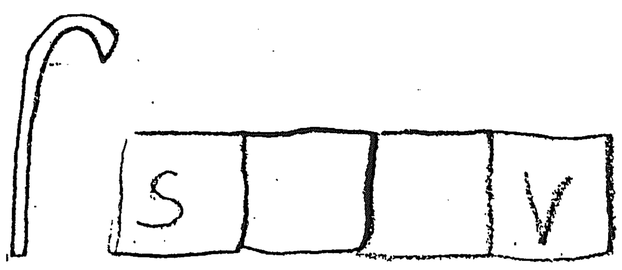

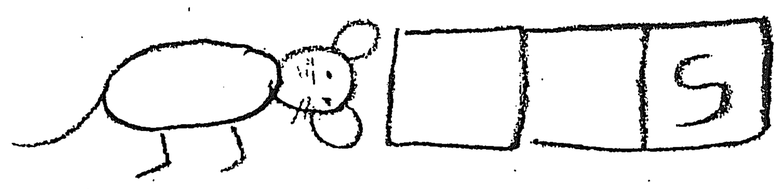

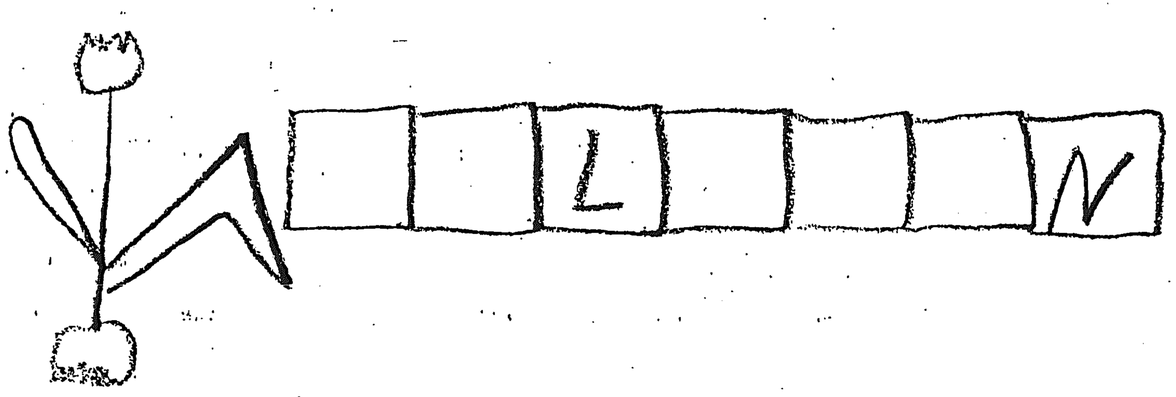

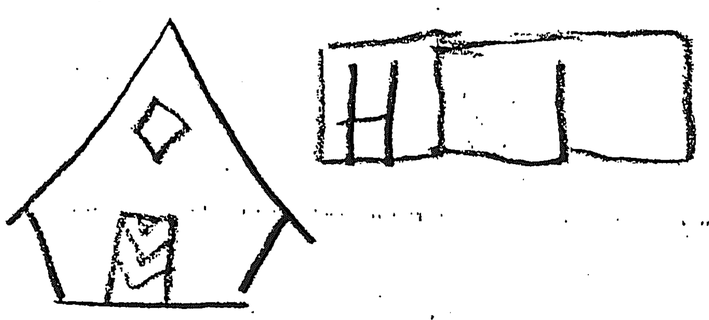

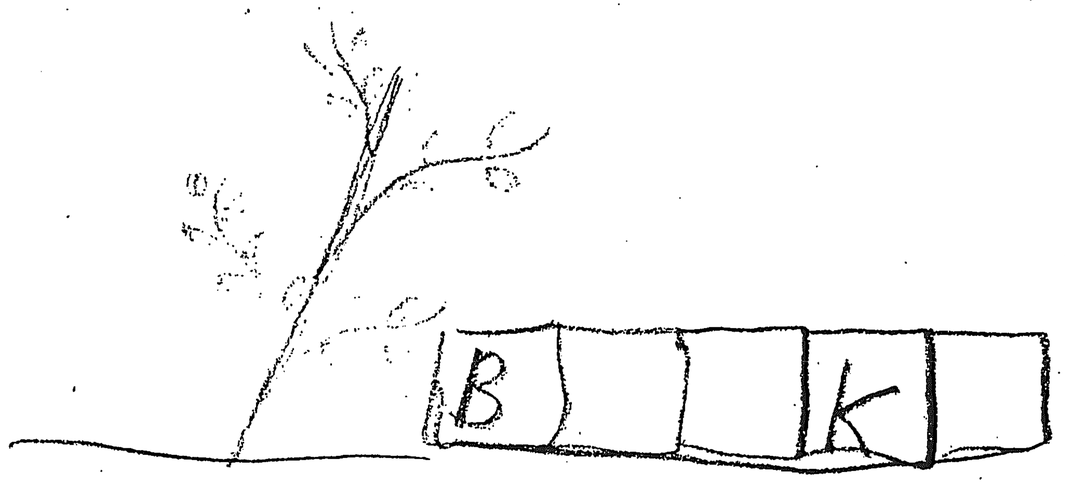

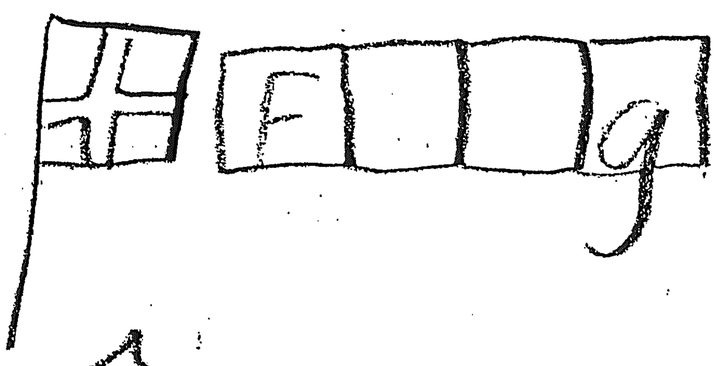

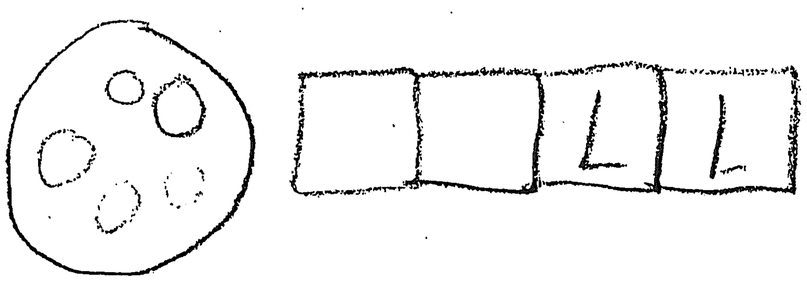

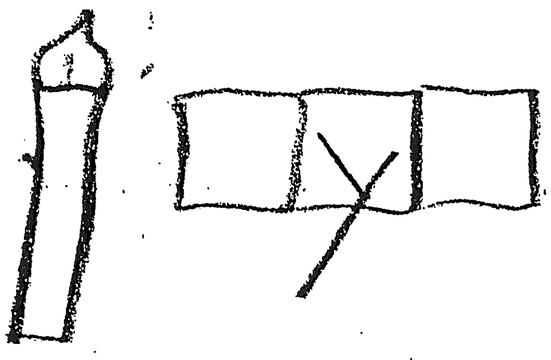

Gåter.

Hva er det som farer bortover vannet i 150 km?

Det er en tyttebær med påhengsmotor.

Finn 7 feil.

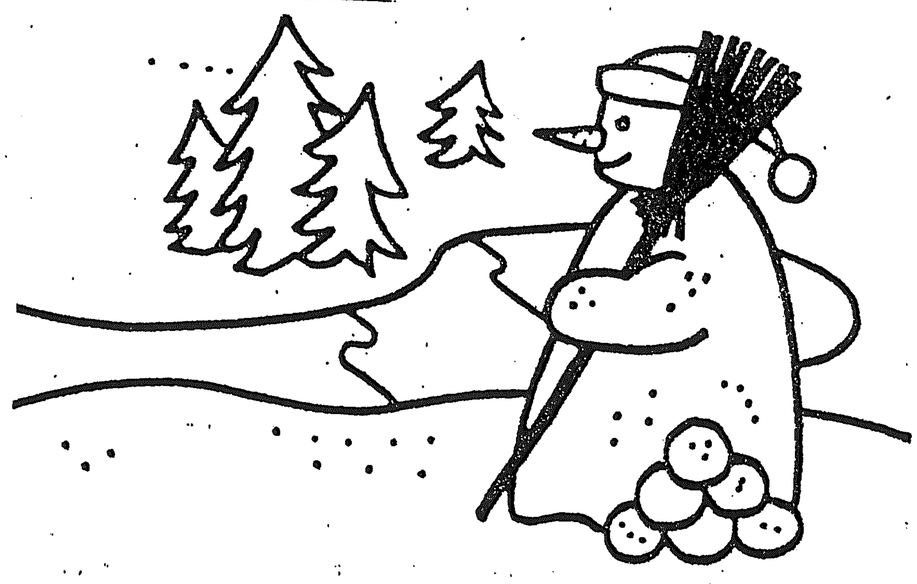

Sagt feil

KRYSSORD

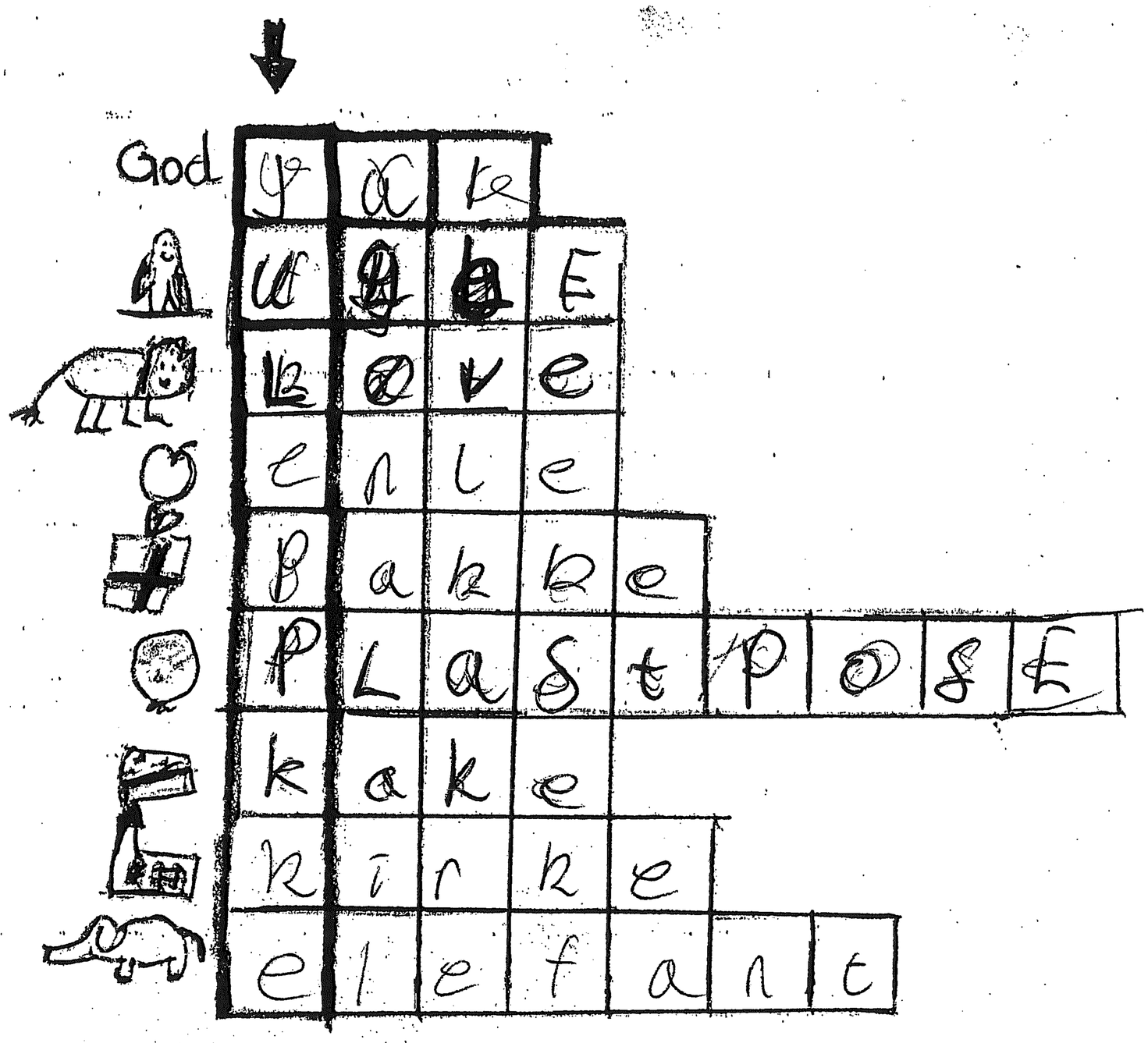

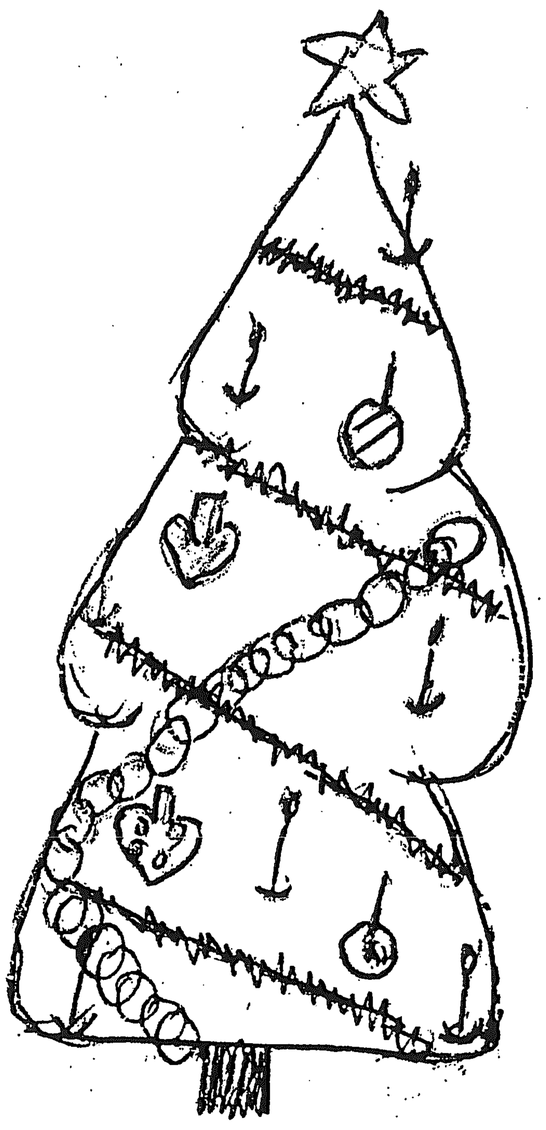

God Jul

God Jul

VITSER

OLE: Hva hette svigermoren til Adam, Pappa?

PAPPA: Han hadde ingen, du må jo huske at han var i paradiset.

* * * *

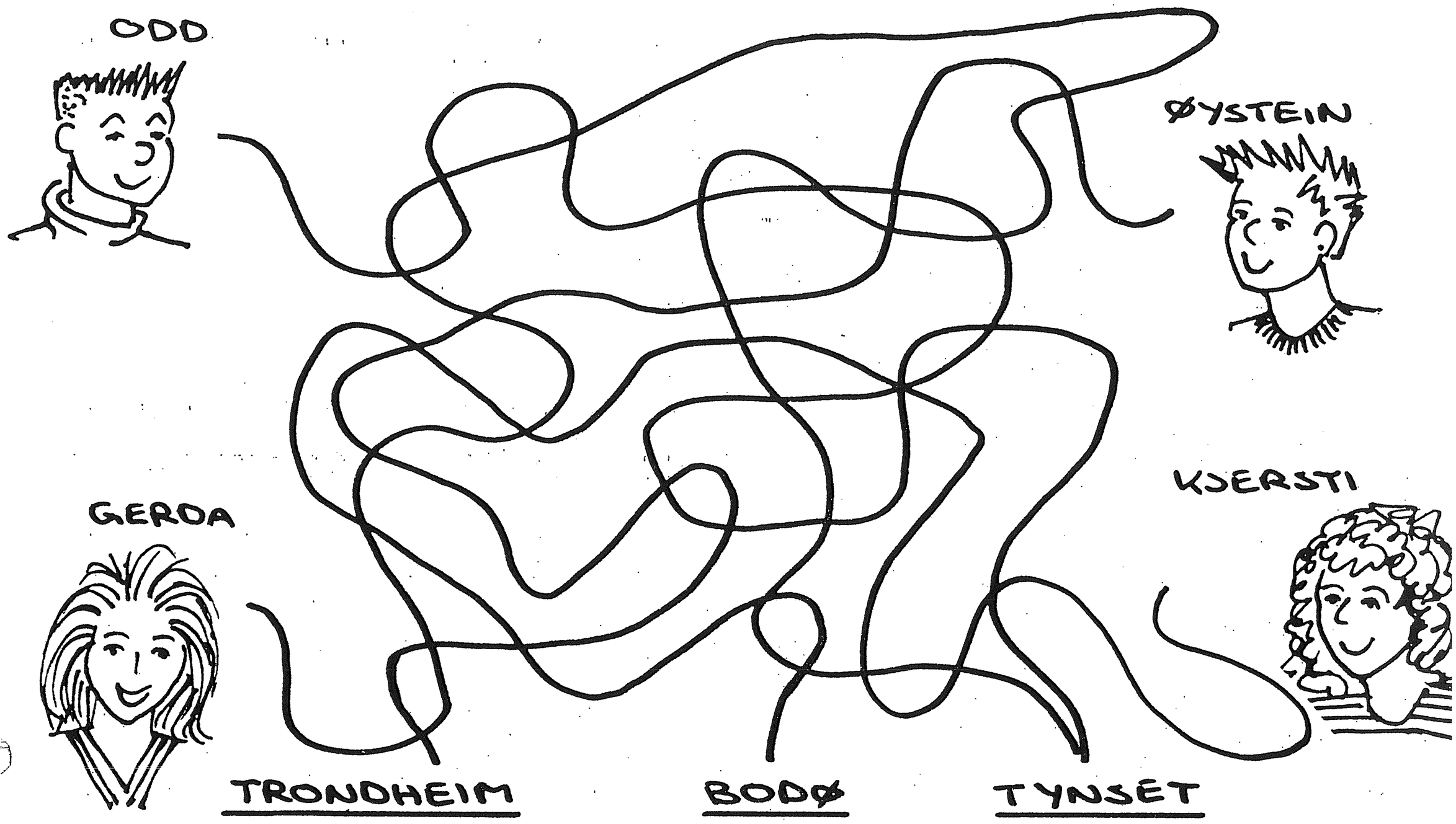

KAN DU FINNE UT HVEM SOM BOR HVOR?

SPØRSMÅL M/SVAR!!

1. Hvem er Diana Ross?
2. Hvilket havdyr er størst?
3. Hvor på kroppen er pupillen?
4. Hvem synger "Folk er Rare"?
5. Hva er NRK en forkorlelse for?

1. Fimenkonsert pop-artist.
2. Blåhvalen.
3. I øyet.
4. Moj Bnth Andersen.
5. Norsk Rikskringkasting.

Klubbsang

Mel.: "Tyven - tyven"

Rytterklubben det er tingen
og fra Narvik er vi jo.
Folk og hester danner ringen,
ingen splitter oss i to.
- Hør nå alle mann, vi er godt igang
  med vår ryttersang, så det sier pang.-

Vi er ikke ridehelter,
men litt arbeid tåler vi.
Pass opp nå i Tromsø's felter
for til sommer'n slår vi til.
- Se nå går det bra, over hindret ja,
  ingen faller av, og vi blir veldig glad.-

Når vi trener hardt på banen,
blir vi ofte sur og lei.
Om det ikke går som planen,
prøver vi allikevel.
- Hesten gjør et hopp, og vi sier stopp.
  Leke må den få, men ikke hoppe så.-

Klubben har en del å gjøre,
men litt arbeid tåler vi.
Hesten veier opp for strevet,
miljøet har en del å si.
- Stallmiljø er topp, venner går i flokk
  inn i stallen hen, til sin hestevenn.-

Kristoffersens Trykkeri A/S. Narvik. Tlf. (082) 42 177.

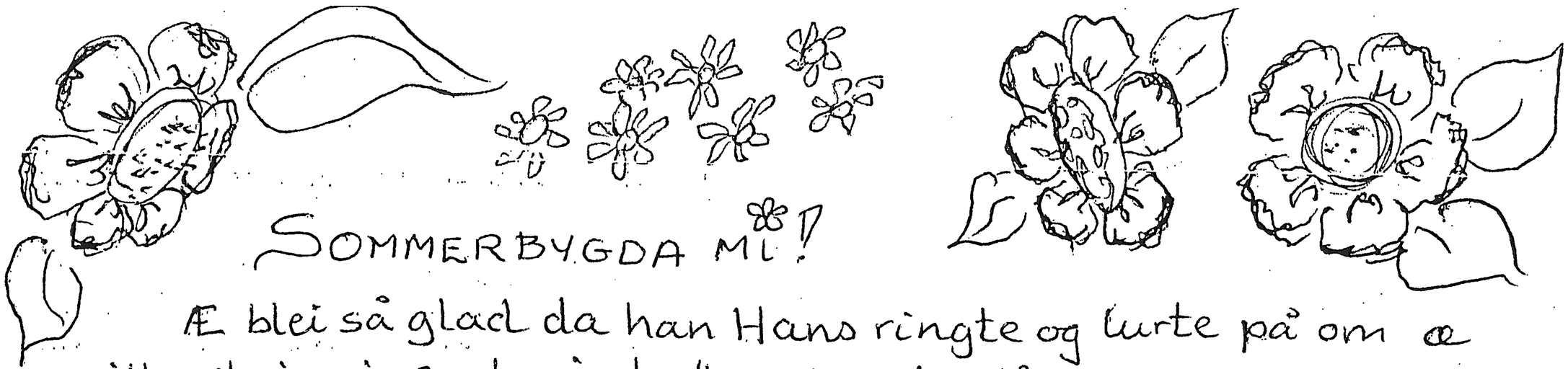

SOMMERBYGDA MI!

Æ blei så glad da han Hans ringte og lurte på om æ ville skrive i „Austavinden" om bygda vårres som feriested. Det æ ikkje tenkte på var at det reint kunne ende opp som flerbindsroman: her ferierer vi no på fjerde generasjonen! Så roa æ ned, og fant at æ kunne i hvertfall feste noen glimt til papiret – om ikkje annet, så for egen fornøyelses skyld....

For å si det med engang: straks skolefrien starta, så var paradiset nær. Da skulle vi til ho bestemor Amalie og han bestefar Johannes på Virek. Og det sto som det første i verden! For hytta på Virek var jo demmes feriested, med rot i begges heimplass, og gjennom dem også mor og far sitt – og no mitt, Terjes, Arnes, Gards og kattenes....

Ka æ husker? Jo, æ husker at æ var lita og satt på oldefar Oluf sitt fang. Han hadde sånt mjukt, fint sølvskjegg, og sånne snille, himmelblå øya! Æ husker at han oldefar var død, og lå i kista på låven i Øverstua – der var masse folk, men æ husker best den gode ro der var....

Æ husker at ho Ann-Elise og han „Pelle" og æ lekte bondegård, og at vi melka den kua ho tante Gudrun hadde inne på båsen – den gangen var ikkje ho snille tante helt blid, nei. — Vi var med i høykjøringa, husker æ, – når vi hadde lyst. Og det dufta solvarmt høy, og det krisla av strå på kroppen, og det var fryktelig skummelt, for tenk om kongroa....! (Omsider er nå den låven og fjøsen forsvunnet, men før en VERDEN for oss unger dengangen!)

Alle blomsteran! På Øverstu-sommarfjøshaugen dirra blåklokkan som æ aldri seinare har opplevd det. Sammen med svartrød myrhatt og stramme prestekrager: en kontrast til Kirkesteinen (– dansa de underjordiske der?–), fant æ saftig skogfiol og vokskvit Olaurstake – og rundt mor sin 'bursdag ante vi duften av Linnea oppfor hytta. Men kraftigst sitt minnet om tante Agnes sine kjempesvare, fargerike valmuer, i bedet ved tørkeplassen! – Og derfra var det ikkje langt

opp til loftsgangen, der harsenguttan samla sæ i spell og sang.... Æ husker forresten også katten Snorre, som var „generalen" når Sigmund og æ lekte „nr. 91 Stomperud" oppe ved Grønvoldsommarkjøset. – Det var dagsidene, – mere mystisk var det når han bestefar fortalte om kor-dan gangdøra og gulvet knirka, og gyngestolen gynga – når HAN var på besøk hos SINE besteforeldre....

Han bestefar, ja – Ungan mine fikk aldri opplevе å ro ut ilag med han, men det var meg forunt! Aldri glem-mer æ nettene når vi var ute med snikan. Tok en rast i imellom – før vi drog inn snikan og ueren dukka opp, sprengt og rosenrød som perler på ei snor i blå sommar-natt sjø. – Fint også å dra ślyndergarnan, særlig når det var mye „skjit" i, sjøstjerner og slikt... Og å bli hepsa på av svære seiskrotta når båten var full – og han bestefar etterpå stoppa med trillebåra ved pontan oppover; ei hank fesk her, og ei hank der (tru om dypfrysaren egentlig er et gode for menneskeheta?...).

Ho bestemor tok som regel imot sjøfolket med fersk-kjøtt-suppa – hvis ho ikkje sjøl var med, da. Ellers fikk æ innsikt i litt av kvert når æ satt på kjøkkenet mens ho stelte dæ; – æ var glad i ho bestemor! (Dessverre har æ ikkje berga den fine raballen hennes – men det er ikkje så greit, med fotballspellera på plenen...) Heldigvis fikk han Arne og han Gard så vidt gjort sæ kjent med oldeforeldran sine. Men de er den nye generasjonen. Vi har bilde av ho lis-ken med lange flettes, på bokhylla her i hytta – æ tror ho og ho mor mest var som søstre i gammelhytta: – „Kommel-højen", som bestefar sine brødre ynda å naume „Heimly" som... Mye ungdom var der visst ellers samla, med dem, og han Arne, og han John, og han Kjell – æ mener tilmed å ha hørt nokka om grammofon og dans? Ikkje mine ord igjen!...

Men ny-generasjonen – vi – starta i allefall i leken. Og det sosiale utfoldte seg særlig rundt Moloen. Der vassa

vi, svømte og stupte. Og - kor spennende var det ikkje når vi skulle skifte klær mellom naustan eller i kløfta på Skjæret; når alle fra gårdan og hytten omkring begynte å føle forskjellen jenter/gutter!! - Med enkleste utstyr fiska vi dessuten fra Moloen. Marrolk og småmort og krabbe - vi dreiv på i timevis. De små flyndrebarnan som pilte i sanda under de nakne føttene våre var også nokka; såsnart det kilte under fotsålen, var det å kirke handa ned og prøve å få fanget krypet. Snakk ikkje om sydenreiser - der finns ikkje det sjølivet!!

Sosialt var det også å hente posten. Utålmodige venta vi - og alt for tidlig satt vi på rekkverk og i trapp på Langverandaen til butikken. Og når han Kongsbakk kom og åpna, og vi stimla sammen langs disken: Kem fikk brev? Kort? Blad, med papirbelte rundt magen? Det var ikkje alltid man hadde post med hjem, men man hadde møttes! (Og e var så glad i rågelø, så hadde e noen øra, gikk e gjerne og gnog på den sviende søte „gummi"-firkanten opp bakkene til hytta ---) Seinare flytta posten over til Gundersens - der var det ikke gelø å få kjøpt, men samtalen og flørten flaut like livlig før - og etter - at han Gundersen läste opp, sorterte posten og leverte ut til de heldige.

Både ho mor og e henta oss ekfemaker som kom sørfra og blei. Kanskje ikkje minst på grunn av bygda og hytta? For han far var det rein sælebot å få puste i småskogen vårres, etter et langt år i kritt-støv. Det ble kanskje ikkje alltid forstått, han fikk i allfall en gang kommentaren: „Som du slit, Arne Sørli - men snart begynner skolen igjen, og da fås du det bedre"... Lille fetter Jan Arvid kom forresten stabbende en gang far sto med stubbebryteren og stenna og sleit over ei ekstra knudrete rot, :„ hugga du ugress, onkel Arne?" — Også mine tre menn elsker stedet, og er ikke til å holde derfra - Det er ofte vanskelig å få tenåringer med foreldrene på hytta - så er det ikkje her! Alt som bitte småga de klar beskjed: „Vi har to „hjemme", Mosjøen og Virek"! Så også for sønnan mine er dette DET FASTE! For tida er det fotball

på skoleplassen sammen med „alle de andre" som er det aller gjeveste – OG de døgnlange turene i fjellet, med eller uten fiske.....

Ja,- tenk tryggheta æ som lita jølle ved å vite, at mellom grandtanteo/onkler Emma og Bartold i Holtvika i nord, til ditto Ingeborg og Odin i Sildvika i sør: bare venner, slekt og familie hele strekka imellom! (Rart, her æ sitt i Lofoten, også, ikkje langt fra „familiegreina" i Karvika, å vite at ho tante Petra og ho tante Magda er på plass i sine velstelte, blomsteromkranseda vånings hus på Vivek. Æ trur æ har mye av skjønnhetsglede og fantasi derfra! --) – Tenk på gleden over at de æ er glad i også „hører til" her! Og slik som ho mor og han Petter har volt og bygd, så hytta er reint „et slott": – med fjorden og Veggfjellet i synet hele døgnet, med bygdefellesskapet 17-mai'er og St. Hans'er, med „bestemolli" og „bestepetter" på kaffebesøk – medbringende hjembakt- : når feriebilen nærmer seg stedet, løsner alle stive muskler – alt eventuelt „sjelegrus" letter – og verden er GOD og RIKTIG i en lang, lang sommer. Kor heldige vi er!!

Dette blei drygt – men kunne vært mye, mye lengre! No vil æ bare få ønske dokker alle ei riktig god jul, og et godt nytt år! Vi glæder oss: om et halvår er vi på plass igjen!

(P.S. Æ synes forresten det er så artig å vite at det på my spring ei lita Idun omkring i bygda. Glad i å tegne er ho og, har æ meska meg....)

SOMMERVARM hilsen fra ho Idun i Hytta, og de tre guttan hennes!

KAN DU ME'A? (2)

Vi har fått mykje positiv respons på første artikkelen om medene utafor Vidrek som vi skreiv om i førre nummeret av AUSTAVINDEN, og som gjaldt GARDSGRUNNEN, KALDBAKKAN, AUÅRSKLAKKEN OG VIDREK-KLAKKEN (AUÅRSHAVET) . Men det er ikkje kommen inn tips om andre meder, og heller ikkje svar på om noen kjenner meda til AUÅRSHOLLA?

Om temaet "gamle Vidrek-meder" er uttømt når vi no får med oss Mikkelsklakken og Tørrskallen, skal vi la være usagt. Vi er i alle fall fortsatt åpne for fleire tips.

Her kjem dagens meder:

MIKKELSKLAKKEN

1. LITJHAGEN I BALLANGEN PÅ YTTERENDEN AV DEN YTTERSTE VIDREKØYA.

2. FORSELVA I SKJOMEN UNNA SKJÆRNESSET.

Her kjenner eg ingen variantar. Fins dei?

TØRRSKALLEN

1. STUA TIL BÅSEN KLAR UNNA YTTERSIDA PÅ HUSET PÅ VOLLEN.

2. SALTVIK-KLUBBEN MIDT MOT STORHAGEN I BALLANGEN.

Heller ikkje her har eg variantar på temaet.

Frå Per Kristian Røren har eg fått eit par meder som vi tar med her. Den eine kalles

SALTVIKGRUNNEN

1. HUSET TIL KARL RAVN (KJELL OLAV) MIDT MELLOM ØYAN.

2. SALTVIK-KLUBBEN PÅ ET GRØNT JORDE I SALTVIK.
   Om denne siste sikteretninga er å seie at den høres litt uklar ut, men etter Pers utsagn er det ein grønn flekk som skil seg tydelig ut.

Den andre meda til Per er litt spesiell. Det er ein grunne i Skjomen som han ikkje kjenner namn på. Oppgaven blir derfor: KA HEITER GRUNNEN?
Meda er:

1. FJØSEN PÅ BAKKAN I SKOGKANTEN PÅ FENESET.

2. LAPPVIKTINDEN I SKJOMEN MIDT PÅ SKJOMBRUA, eller alternativt:
   FORSELVA MELLOM SMALNESSET OG LENGENES.

Skitt fiske!

Martin

"MAKALAUST FESKE"

Fra min utkiksplass her nede på Lillehaugen har det vært godt høve til å følge med i det store høstfisket som har foregått på Ofotfjorden. Selvsagt har det vært trivelig å se så mye liv og rørelse på havet, og det til aveksling fra de tradisjonelle malmbåtene.Likevel er det ikke uten en viss gremmelse en ser at så mye fremmedfolk roter i "vårt spiskammer". Dette sa engang en hyttemann inne på Løberget,da noen hadde tatt flyndre-garnsettet hans.

Som en av bygdas eldste på sverdsiden, - ja så langt er det kommet,har jeg ved flere høver blitt spurt om jeg noengang tidligere har opplevd et slikt fiske, og med så stor deltakelse. Fiske og fiske -. Her må en nok skille mellem sild- og torskefiske, og hva det nå ellers måtte være de får som bifangst.

Når det gjelder sildefiske så blir nok dagens flåte bare som en håndfull å regne,mot det som foregikk engang i 30 årene. Den gang kunne en telle flere hundre båter, fra store langveisfarende skuter til mere lokale treroringer. Det var høst og mørke netter også den gang, så det blir derfor lysene fra drivgarnsflåten en husker best. Hele fjorden var som en stor by av lys, fra Herjangen og så langt ut som en kunne se. Det blinket nok i en og annen lyskaster også da når de store båtene kontrolerte om lenka var strekt. Her var et par mann på vakt mens resten av mannskapet prøvde å få seg noen timers søvn nede på lugaren. I treroringsflotiljen var forholdene mere enkle. Her kjeldet de under seglet,og med en "fjøslykt" som signal drev de gjennom natten.

Her i bygda bemannet de blant annet Henningbåten og gav seg ut i kavet. Om jeg ikke husker helt feil så var det også noen her fra som var ute med robåter.

I tillegg til den aktive flåten, så lå det mange frakt-og saltefartøyer rundt om i fjorden.

Som sagt,det vi ser i dag av båter er nok bare småtterier mot det som var i gamle dager - som vanlig. Men hva dagens torskefiske og deltakelsen her angår,så er nok det "makalaust" i manns minne.

Albert

ARNOY&CO
Fagermoveien 8 – 8500 Narvik
Vi har Husqvarna
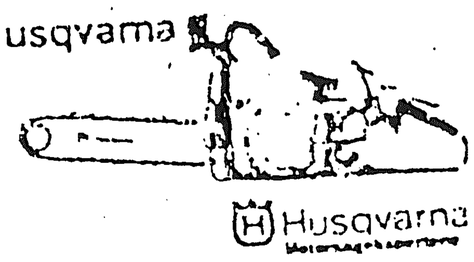

Alt du trenger av byggevarer verktøy og hagebruksart.

LESKUR OG BUSSLOMME

Ja, tenk at det virkelig kom opp leskur og ble busslomme. For å være helt enig så trodde jeg at vinteren ville gå uten at det kom til å skje noen ting.

Et lite minus er det og det er at veivesnet sine folk ikke så at stikkrenna opp Kirkegårdsveien måtte skiftes og gjøres breiere med minst 1,5 meter.
I går måtte jeg ringe dem og be de komme å stimme opp renna for da var vannet begynt å renne inn på veien, og vi vil jo ikke at veien en vakker morgen skal være vasket bort etter mye nedbør.

Får håpe at dette blir ordet til våren og at ingen til den tid har kjørt seg fast i renna.

Anita

Maling og gulvbelegg hjelper vi deg med.

ankenes fargesenter a.s
Ankenesvn. 275. Tlf. 57107. 8520 Ankenesstrand

BYGDAS STIPENDIAT

Lisbet på Åsheim har fått ~~ett~~ 3 års stipendium for å drive med sin doktoravhandling i filosofi ved Universitetet i Tromsø.

God Jul

Skipskatta

Puschini (uttales Puskini) het katta som begynte sitt liv på Cap Verde øyene utenfor Afrika og endte på Vidrek.
Ho blei altså født i utlandet, og der levde ho til ho ble med ombord i en seilbåt som han Geir Solheim var på.
Sånn gikk det til at ho blei ei skikkelig skipskatt, der ferden bl.a. gikk innom Caribien før de ankom Narvik.

Først måtte ho sitte i karantene i Narvik og derettter for ho til Tjøme hvor ho tilbragte 3 år sammen med ho Sølvi og han Geir. Etter det gikk turen nordover igjen, og slik havna ho som huskatt hos ho Olga og han Albert.
Ho Puschini, var jo fra en anna verdensdel, og det kunne vi så og si se. Ho var slank og lita, nærmest som en svart panter. Tynn i pelsen var ho også, så ho likte seg ikke i kaldvær, altså en kontrast til alle skogskattene på Vidrek.
Lita og yndig for ho og vandra rundt omkring huset og fant seg godt tilrette de 2 1/2 åran ho fikk her.
Katta hadde det godt, men for ikke lenge siden blei ho Puschini syk. Ho blei dårligere og dårligere og etter flere dyrlegebesøk var det ikke mer håp. En dag blei ho Puschini tatt med til dyrlegen og kom ikke mer tilbake.

Albert

Savnet katt

Så var det han Kanutten. Den "kraftige" momsen hos fam. Torstein. Han var den mellomste av de tre hankattene og kastrert. Derfor holdt han seg bestandig i nærheten av huset hvis han ikke lå inne og sov. En skikkelig kosepus var han. Dessuten var han bestekompis med minstekatta (også kastrert). De brukte å rase rundt i huset og leke.
Men så hendte det ei natt.....
Kattene var ute og da vi åpna døra om morgenen var det bare 2 katter der. Hvor var Kanutten? Han som bestandig var så trofast. Vi "pusa" på han heile dagen, neste dag og den dagen. Vi gikk til og med manngard, men katta var og ble borte.
Siden har vi bare venta og håpa. Enten hat han gått seg helt vill, eller blitt tatt av et ekkelt dyr. Kanskje han står på trappa en dag.....MJAU Torgunn

TELEFONLISTE FOR BYGDA

Arne Brink..... 59635
Gerd Hansen..... " 35

Ole Karlsen..... " 48
Toril Karlsen..... " 48

Gunnar Hansen..... " 42
Toril Hansen..... " 42

Torfinn Larsen..... " 65
Gunn Larsen..... " 65

Kjell-Olav Ravn..... " 20
Arna Flønes..... " 20

Terje Paulsen..... " 21
Mariann Paulsen..... " 21

Petra Kristensen..... " 25

Gaute Eidissen..... " 53
Anne Berit S. Eidissen " 53

Sigfrid Indregard..... " 43
Stein Indregard..... " 43

Lilly Kongsbakk..... " 49

Häkon Ravn..... " 51
Alma Ravn..... " 51

Embret Rønning..... " 44
Brita Rønning..... " 44

Svein Ravn..... " 61
Anita Ravn..... " 61

Anna Ravn.....46995

Osvald Eilertsen.....59618
Ingebjørg Eilertsen.... " 18

Jon Martin Overväg..... " 46
Liv Overväg..... " 46

Jørgen Kongsbakk..... " 17
Gyda Kongsbakk..... " 17

Harry Johansen..... " 15
Agnes Pettersen..... " 15

Arthur Larsen.....59623
Edit Larsen..... " 23

Magda Olsen..... " 30

Albert Olsen..... " 59
Olga Olsen..... " 59

Dag Richardsen..... " 29
Rita Sivertsen..... " 29

Hans Gundersen..... " 55
Ragnhild Gundersen. " 55

Torstein Olsen..... " 40
Berit Olsen..... " 40

Martin Indregard... " 60
Monica Østerman.... " 60

Jan Jørgensen..... " 56
Marit Åsheim..... " 56

Gunvor Nygård..... " 45

Nils Dahl..... " 14
Olga Dahl..... " 14

Kåre Bjerkelund.... " 27
Gerd Bjerkelund.... " 27

Kåre Jensen..... " 13
Trond Jensen..... " 13
Unni Sandvold..... " 13

Hildur Eilertsen...56323

Margit Røssås.....59619

Jan Røssås..... " 22
Gerd Røssås..... " 22

Agnar Larssen..... " 31
Alvilde Larssen.... " 31

Henning Ravn..... " 34
Emma Ravn..... " 34